

Ärende 28

Skrivelse

Henrietta Ludwig C
Kristina Lutz m.fl. (M)
André Nilsson m.fl. (L)

Vision – inte en enda Skarpnäcksunge rekryterad till kriminella nätverk

Den skrämmande våldseskalering som vi ser i Stockholmsområdet, med flera av både brottsoffer och misstänkta förövare så unga som 13-15 år, behöver motarbetas på alla nivåer i samhället. Ansvaret för att stoppa att unga rekryteras till kriminalitet ligger på kommunen/stadsdelen, och vi Skarpnäck måste självklart göra allt vi kan – av sådant som vi vet ger resultat.

Gång på gång visar forskning att det inte är socioekonomi som orsakar att någon blir kriminell, utan svårigheter att följa regler, alltså normbrytande beteende. Bland andra av Cambridgeprofessorn Per-Olof Wikström och seniorprofessorn i Malmö, Marie Torstensson Levander, och i Brå-rapporten 2023:3 Socioekonomisk bakgrund och brott, en kunskapsöversikt. Polisen, Socialstyrelsen och Statens institutionsstyrelse presenterade nyligen sin rapport om samverkansstruktur för arbete mot att barn och unga socialiseras och rekryteras in i gängkriminalitet, Bob – barn och unga i organiserad brottslighet. Socialstyrelsen lyfter i rapporten att det finns kunskap om vilka insatser som krävs för att motverka normbrytande beteende och återfall i brott bland barn och som har starkt stöd i forskningen. Dessa insatser behöver användas i betydligt högre grad än vad som görs idag, menar Socialstyrelsen och rekommenderar fem insatser som de anser att socialtjänsten bör erbjuda. De utmärks bland annat av att de är strukturerade, inriktade mot specifika riskfaktorer, beteende- och färdighetsorienterade samt oftast inkluderar både barn och föräldrar:

För barn 6–11 år med hög risk för fortsatt normbrytande beteende

- **Föräldraskapsstöd** – *program för föräldrar för att bland annat stärka relationer och uppfostringsstrategier.* T ex Cope (Community Parent Education), De otroliga åren, Komet för föräldrar med barn 3–11 år, Triple P
- **Färdighetsträningsprogram** – *program för barn för att stärka förmågan till känsloreglering, problemlösning och socialt samspel.* T ex CPP (Coping Power Program), DINA-programmet, Dinosaurieskolan (Dina Dinosaur Treatment Program), SNAP (Stop Now And Plan).

För barn 12–17 år med hög risk för fortsatt normbrytande beteende

- **Strukturerad familjebehandling** – *program som syftar till att minska konflikter i familjen, stärka föräldrars uppfostringsstrategier och barnets prosociala beteende.* T ex BSFT (Kort strategisk familjeterapi), FFT (Funktionell familjeterapi), MDFT (Multidimensional Family Therapy), MST (Multisystemisk terapi)
- **Behandlingsteam runt barnet som är placerat i ett särskilt familjehem** - Treatment Foster Care Oregon (TFCO). *Förutom behandlingsfamilj finns en ungdomsterapeut och en färdighetstränare som arbetar direkt med barnet, och en familjeterapeut som arbetar med ursprungsfamiljen.* Treatment Foster Care Oregon
- **Strukturerad, individuell KBT-baserad beteende- och färdighetsträning** - *Insatsen ges individuellt för att utveckla prosociala beteenden och tankesätt samt självkontroll, problemlösning och konsekvenstänkande.* KBT (Kognitiv beteendeterapi)

Skarpnäck har sedan många år ett väl utbyggt preventivt arbete, men när våldet går ner i åldrarna samtidigt som forskningen går framåt, behövs ett helhetsgrepp och ett omtag som kopplar till senaste råd från Socialstyrelsen. Förvaltningen har mycket förtjänstfullt tagit fram ett blad över preventionsarbete i Skarpnäck som ger en överblick över det som görs. Vi vill nu säkerställa att stadsdelen både använder de åtgärder som forskningen rekommenderar, och att vi underlättar för socialtjänsten att genomföra dem.

Vi har följande frågor:

1. Vad av det Socialstyrelsen rekommenderar enligt ovan saknas i dag i Skarpnäck, och hur tänker förvaltningen att vi säkerställer att det finns framöver?
2. Hur arbetar Skarpnäck med att få familjer som inte vill ha hjälp att ta emot det?
3. Hur arbetar Skarpnäck med att motverka desinformationskampanjen mot svensk socialtjänst/LVU som kan försvåra att skapa förtroende för socialtjänsten och dess tjänster? Är stadsdelsmammorna till hjälp här?
4. Hur arbetar Skarpnäck med att få fler av invandrade föräldrar att lära sig svenska så att de lättare kan förstå det svenska samhället och vara en konstruktiv part i de fall barnen uppvisar normbrytande beteende?